

OsloMet - Storbyuniversitetet

Rapportering offentlige anskaffelser 2025

for offentlig sektor (ikke omfattet av åpenhetsloven)

Etisk handel Norge har vurdert at rapporten til OsloMet - Storbyuniversitetet oppfyller våre krav til basisnivå. Les mer om basisnivå [her](#).

Til lesere av rapporten

Offentlig sektor er landets største kunde og forbruker. Med dette følger stor innkjøpsmakt og et stort ansvar. Gjennom forvaltning av felleskapets ressurser skal offentlige virksomheter gå foran og ha et sirkulært og bærekraftig forbruk, og etterspørre varer og tjenester som er tilvirket etter høye etiske og sosiale standarder for arbeids- og miljøforhold i både egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Den nye åpenhetsloven (Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold) gir offentlig sektor et enklere arbeid med å ettergå at leverandører etterlever de forpliktelser som følger av anskaffelseslovens §5 om å respektere menneskerettighetene. Et annet viktig verktøy for oppdragsgivere i leverandøroppfølgingen er det oppdaterte nasjonale kontraktsvilkåret for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter, som er utarbeidet av Etisk handel Norge og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). Kontraktsvilkåret stiller krav til leverandørers aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper.

Medlemmer i Etisk handel Norge bruker sin innflytelse til å øke oppslutningen om etisk handel og bærekraftig forretningspraksis. Medlemmene er forpliktet til å jobbe aktivt for å ivareta mennesker, samfunn, miljø og dyrevelferd gjennom aktsomhetsvurderinger. For medlemmer i offentlig sektor betyr det at innkjøpsmakten skal brukes på en måte som fremmer ansvarlig og bærekraftig handel og konkurranse på like vilkår mellom leverandører, der grunnleggende menneskerettigheter er en viktig komponent på lik linje med pris, miljø, klima, kvalitet og leveringssikkerhet. En viktig målsetting er derfor at etisk handel skal bidra til at bare seriøse leverandører tildeles offentlige kontrakter. En annen, og like viktig målsetting, er at offentlig sektor anskaffer varer og tjenester på en måte som bidrar til at de som lager produktene og tjenestene får grunnleggende menneskerettigheter oppfylt og at produksjonen ikke skader miljø, klima eller bidrar til korrupsjon.

Medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet til årlig å rapportere om fremdriften i arbeidet med etisk handel og aktsomhetsvurderinger på et definert basisnivå. Vedlagte rapport gjelder våre medlemmer i offentlig sektor som ikke er omfattet av åpenhetsloven og rapporten er offentlig tilgjengelig og kan lastes ned fra våre nettsider www.etiskhandel.no. Medlemmenes innmeldingstidspunkt vil påvirke hvor langt de har kommet i arbeidet med aktsomhetsvurderinger.

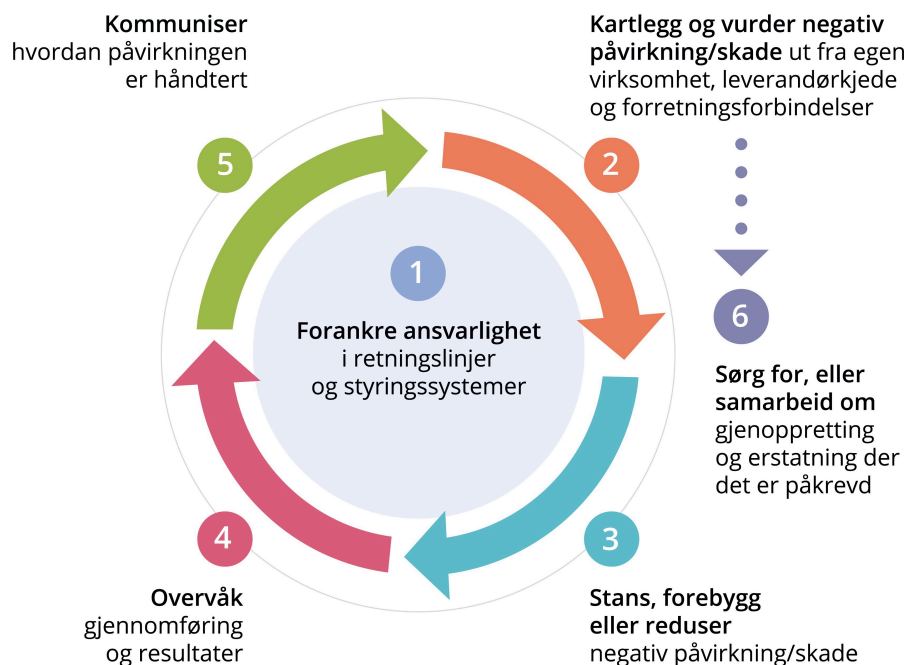

Heidi Furustøl

Daglig leder

Etisk handel Norge

Rapportering på aktsomhetsvurderinger med hensyn til mennesker, dyr, samfunn og miljø

Årsrapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger utelukker ikke at en virksomhet har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Metoden for aktsomhetsvurderinger er godt egnet til å bistå virksomheter til å opptre ansvarlig gjennom å kartlegge og håndtere risiko for negative påvirkninger og skade forårsaket av egen virksomhet, i leverandørkjeden og hos forretningsforbindelser, med hensyn til grunnleggende menneskerettigheter, miljø og korrupsjon. Det vil, basert på hvor i leverandørkjeden en virksomhet befinner seg, naturlig være ulik grad av delaktighet innenfor de ulike trinnene, men enhver virksomhet har plikt til å utøve ansvarlighet innenfor de ulike trinnene. Ansvarlighet i denne forbindelse for offentlig sektor baseres i stor grad på virksomhetens egen forankring, systemer og rutiner, egne vurderinger i forhold til risiko (basert på anerkjente kilder og egen kompetanse/erfaring), oppfølging av leverandør/kontrakt, kommunikasjon med berørte parter og samarbeid/bidra/påse sammen med leverandør om forbedringer/avvikshåndtering. Alle medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet på prinsipperklæringen om bærekraftig forretningspraksis med bruk av aktsomhetsvurderinger. Offentlige oppdragsgivere/virksomheter forplikter seg til å arbeide aktivt for samme mål innenfor det handlingsrommet loven til enhver tillater. I henhold til første pilar i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) har det offentlige et juridisk ansvar for å beskytte menneskerettighetene gjennom å utføre aktsomhetsvurderinger både i egne organer, i eierskap og i offentlige anskaffelser.

Denne årsrapporten er delt inn i kapitler basert på OECDs aktsomhetsvurderingsmodell, samt hensyntar de fire fasene av anskaffelsesprosessen for offentlig sektor. Anskaffelsesprosessen består av; 1. forankring, 2. planlegging, 3. gjennomføring og 4. oppfølging. De fire fasene er beskrevet i parentes i innholdsfortegnelsen under de seks trinnene i OECDs aktsomhetsmodell.

Forord fra virksomhetsleder

Universitetet OsloMet støtter aktivt opp om arbeidet for å oppfylle FNs bærekraftsmål. Dette gjenspeiles i universitetets visjon: «OsloMet utvikler kunnskap som løser samfunnets utfordringer». Å arbeide med bærekraftsmål inngår som en naturlig del av samfunnsansvaret som universitetet har som ansvarlig offentlig institusjon. Blant målene er å utrydde fattigdom og stoppe klimaendringene. Alvoret i situasjonen tilsier særlig vekt på disse utfordringene de neste årene.

Med OsloMets posisjon som et av Norges største universiteter, vår bredde i profesjons-utdanningene og plassering i storbyen Oslo, er OsloMet godt posisjonert til å gi viktige bidrag til en bærekraftig samfunnsutvikling. OsloMet skal arbeide for en bærekraftig utvikling lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Dette skal omfatte både utdanningene, forskningen og egen organisasjon.

En viktig del av ansvaret er hvordan vi forvalter vår innkjøpsmakt. Som offentlig oppdragsgiver har vi en forpliktelse til å gjennomføre anskaffelser på en måte som balanserer økonomiske, miljømessige og sosiale hensyn – i tråd med FNs bærekraftsmål. Forsyningskjedene strekker seg over mange land – inkludert områder som er preget av konflikt og alvorlige brudd på menneskerettigheter og annen folkerett. Etske krav er en sentral del av dette arbeidet og skal bidra til å påvirke leverandører til å respektere grunnleggende menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner i sine leverandørkjeder.

" Vi engasjerer oss i og samarbeider med samfunnet rundt oss "

Christen Krogh
Rektor

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

OsloMet - Storbyuniversitetet

Adresse hovedkontor

Pilestredet 46

Antall ansatte

2 600

Navn, tittel og tlf.nr. for kontaktperson for rapporten

Seksjon for innkjøp

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

innkjop@oslomet.no

Beskrivelse av virksomhetens struktur

OsloMet – storbyuniversitetet er Norges tredje største universitet, med nær 2 600 ansatte og 24 000 studenter. Universitetet har studiesteder i Oslo sentrum og på Kjeller i Lillestrøm. OsloMet er tett på byen og arbeidslivet, og driver utdanning og forskning innenfor en stor bredde av fagfelt som bidrar til å løse samfunnets utfordringer. OsloMet har lange historiske linjer med store profesjonsutdanninger som har eksistert i over 100 år. Universitetet er også en aktiv pådriver for innovasjon og ny teknologi for utvikling av velferdsstaten.

Den faglige virksomheten er organisert i fire fakulteter og to sentre: Fakultet for helsevitenskap, Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier, Fakultet for samfunnsvitenskap og Fakultet for teknologi, kunst og design, og Senter for profesjonsstudier og Senter for velferds- og arbeidslivsforskning. I tillegg har universitetet en felles administrativ enhet. Her inngår avdelinger innen eiendom, HR, IKT, samfunnskontakt og kommunikasjon, økonomi, utdanningsadministrasjon, forskningsadministrasjon.

Informasjon om anskaffelser/avtaler

Samlet verdi innkjøp av varer og tjenester i rapporteringsåret (NOK)

400 000 000

Totalt antall aktive anskaffelser/avtaler i rapporteringsåret

100

Oppgi antall avtaler hvor det har vært gjennomført kontraktsoppfølging under rapporteringsåret

4

Mål og fremdrift

MÅL OG FREMDRIFT I RAPPORTERINGSÅRET

1

Mål: Målet for 2025 er å ha retningslinjer, handlingsplan og rutiner forankret i ledelsen og på tvers av virksomheten.

Status: Vi har revidert Etiske retningslinjer for anskaffelser og Handlingsplan for anskaffelsespraksis (erstatte anskaffelsesstrategi), og fått dette godkjent og forankret i organisasjonen.

2

Mål: Videreutvikle arbeid med aktsomhetsvurderinger, og integrere metodikken bedre i alle faser av arbeid med anskaffelser og kontrakter. Innkjøpsseksjonen skal videreutvikle metoder, maler og verktøy for å sikre varer og tjenester som OsloMet kjøper er produsert i tråd med høye etiske og sosiale standarder.

Status: Maler, rutiner og verktøy for aktsomhetsvurderinger er revidert og videreutviklet. Metodikken er bedre integrert i anskaffelses- og kontraktsprosessene. Oppfølging av leverandører er gjennomført ved bruk av egenrapporteringskjema, og resultatene benyttes i videre dialog og forbedring av krav og oppfølging for å sikre høye etiske og sosiale standarder.

3

Mål: OsloMet skal gjennom identifiserte behov for kompetansehevende tiltak starte gjennomføring av disse.

Status: Behov for kompetansehevende tiltak er kartlagt gjennom prosjektarbeid knyttet til opplæringsbehov og omfordeling av oppgaver. Det er gjennomført flere kurs i regi av EHN for anskaffelsesrådgivere, etablert forum for prioriterte avtaleforvaltere og gjennomført workshop for avtaleforvaltere som del av oppfølgingen.

4

Mål: Gjennomføre kontraktsoppfølging av to prioriterte avtaler med risiko for negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø innen 01.09.2025. De aktuelle avtalene er måltidstjenester og medisinsk forbruksmateriell.

Status: Kontraktsoppfølging av de to prioriterte avtalene ble gjennomført innen 01.09.2025 ved bruk av egenrapporteringskjema. Leverandørenes besvarelser ble gjennomgått og vurdert, og fulgt opp med dialog i form av tilbakemeldinger og avklarende spørsmål der det var behov.

5

Mål: Innkjøpsseksjonen skal foreta en årlig risikovurdering for å identifisere kommende anskaffelser og inngåtte kontrakter med risiko for brudd på menneske- og/eller arbeidstakerrettigheter, og/eller betydelig klima- og miljøbelastning.

Status: Risikovurdering er gjennomført og har dannet grunnlag for prioritering av anskaffelser og kontrakter som følges opp særskilt med hensyn til etiske, sosiale og klima- og miljømessige forhold.

6

Mål: Utarbeide handlingsplan for videre arbeid. Opprette og vedta på direktørnivå, ta i bruk og rapportere på måloppnåelse.

Status: Det er utarbeidet en arbeidsplan etter EHN sin mal med tydelige mål og konkrete tiltak for bærekraftig forretningspraksis. Planen benyttes som styringsverktøy i det videre arbeidet og legger til rette for systematisk oppfølging og måloppnåelse.

7

Mål: Innkjøpsseksjonen skal vurdere hvordan nåværende klimagassregnskapet kan brukes til å måle og følge opp klimagassutslippet knyttet til de prioriterte anskaffelsene for 2025.

Status: Vi har et klimaregnskap som måler utslipp knyttet til blant annet energibruk i bygg, innkjøp, mobilitet og sirkulærøkonomi. Innkjøpsseksjonen jobber videre med å bevisstgjøre organisasjonen om et mer bærekraftig forbruk, blant annet gjennom tiltak som grønnere måltider. Her er for eksempel klimaavtrykket per måltid synliggjort som gjør det enklere å velge alternativer med lavere utslipp.

8

Mål: Etterspørre konkrete utslippsdata (primærdata) til bruk i klimaregnskapet der dette er mulig.

Status: Videreføres til 2026.

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Forankre, styring og kontroll (trinn 1)

- Følge opp etterlevelse av Etsiske retningslinjer for anskaffelser.
- Utarbeide ny arbeidsplan til internt bruk for videre arbeid med aktsomhetsvurderinger 2026.
- Bruke erfaringer til å justere eller forbedre rutiner for aktsomhetsvurderinger innen desember 2026. Sikre at etablerte retningslinjer følges opp.
- Forbedre rutiner og kontroll på lønn og arbeidsvilkår.

2

Opplæring (trinn 1)

- Ny retningslinje for avtaleforvaltning skal være implementert i organisasjonen oktober 2026.
- Delta på kurs hos Etisk handel Norge og andre relevante aktører.
- Videreføre kunnskap og opplæring til avtaleforvaltere i aktsomhetsvurderinger og dele erfaringer for god praksis. Målet er å gjennomføre 3-4 samlinger innen november 2026.

3

Avtaleoppfølging (trinn 2, 3, 4 og 6)

- Innkjøpsseksjonen skal foreta en årlig risikovurdering for å identifisere kommende anskaffelser og inngåtte kontrakter med risiko for brudd på menneske- og/eller arbeidstakerrettigheter, og/eller betydelig klima- og miljøbelastning.
- Følge opp tre prioriterte avtaleleverandører, måltidstjenester, kaffemaskin og kaffebønner og IKT innen 01.09.2026.

4

Rapportering og informasjonsdeling (trinn 2, 3 og 5)

- Samle leverandør- og avtaleinformasjon i ett system for å overvåke, evaluere og rapportere på aktiviteter vi og våre leverandører gjør som del av våre aktsomhetsvurderinger i anskaffelser for bærekraftig forretningspraksis. Dette gjelder i implementering og oppfølging av etiske krav og målsettinger i avtaleperiodene. Iverksette tiltak ved avvik.

5

Forbedre tilgjengeligheten på OsloMets nettsider ved å gjennomgå, strukturere og oppdatere innholdet.

- Videreutvikle og redigere innkjøpsseksjonens nettsider for å gjøre informasjon mer intuitiv, oversiktlig og lett tilgjengelig for både ansatte og allmennheten.

1

Forankring av ansvarlighet i virksomheten

Forankring av bærekraft i virksomheten handler om å ha relevante strategier, planer, policy og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger i anskaffelser som er vedtatt av ledelsen.

For en offentlig virksomhet vil det bl.a. bety å ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter ved offentlige anskaffelser der det er risiko for brudd på slike rettigheter, i tråd med §5 i Loven om offentlige anskaffelser (LOA). Det betyr også at anskaffelsesstrategi/policy og handlingsplaner omhandler bærekraft. Sentralt i dette er virksomhetens arbeid med aktsomhetsvurderinger. Det vil bla. si å ha strategier og planer for hvordan virksomheten identifiserer og håndterer virksomhetens negative påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø i hele leverandørkjeden. Gjennom å håndtere dette på en god måte bidrar virksomheten til oppnåelse av bærekraftsmålene.

Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes. Arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og i denne forbindelse også oppfølging av leverandørens aktsomhetsvurderinger, bør være en integrert del av virksomhetens anskaffelsesprosess. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Forankring: Anskaffelsesstrategi/policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://ansatt.oslomet.no/etiske-retningslinjer>

1.A.2 Hvordan er anskaffelsesstrategi/policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

OsloMets Etiske retningslinjer for anskaffelser er utviklet i tråd med Etisk handel Norges prinsipperklæring og bygger på OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv samt relevant lovverk. Retningslinjene er utarbeidet gjennom en strukturert prosess med involvering av relevante funksjoner i organisasjonen, herunder ledelse, innkjøp og fagmiljøer.

Retningslinjene har vært behandlet av universitetets ledelse, lagt frem for styret og godkjent av rektor 12.12.2025, med ikrafttredelse 01.01.2026. Som del av denne prosessen er retningslinjen forankret på flere ledernivåer. Retningslinjene understøttes av Handlingsplan for innkjøp og retningslinjer for avtaleforvaltning som gir føringer for implementering og oppfølging.

1.B Forankring: Organisering, internkommunikasjon og kompetanse

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser for bærekraftig forretningspraksis organisert i virksomheten, og hvorfor?

Seksjon for innkjøp bistår ledere i linjen ved behov for anskaffelser over 100 000 kr. Anskaffelser gjennomføres i samarbeid mellom behovshaver og anskaffelsesrådgiver, og i tråd med gjeldende lover og regler samt prinsipperklæringen til Etisk handel Norge.

Seksjonssjef for innkjøp har det overordnede ansvaret for aktsomhetsvurderinger og bærekraftig forretningspraksis som del av sitt helhetsansvar for anskaffelsesområdet. Anskaffelsesrådgivere har operativt ansvar for risikokartlegging, markedsdialog og kravstilling knyttet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, dyrevelferd, samfunnsforhold samt klima og miljø. Seksjonen har i tillegg dedikerte roller innen bærekraft i anskaffelser og etisk handel som støtter metodikk, risikovurderinger og videreutvikling av styringsdokumenter. I 2025 ble alle anskaffelsesprosesser over 100 000 kr besluttet overført til Seksjon for innkjøp, noe som bidrar til standardiserte prosesser og tydeligere ansvarslinjer.

Etter kontraktsinngåelse er avtaleforvaltere ved ulike avdelinger og enheter ansvarlige for løpende kontrakts- og leverandør oppfølging, inkludert risikovurdering og håndtering av avvik. Oppfølgingen er risikobasert, med særlig vekt på anskaffelser og avtaler med forhøyet risiko.

Denne organiseringen sikrer tydelig rolle- og ansvarsdeling mellom anskaffelsesgjennomføring og kontraktsoppfølging, samtidig som Seksjon for innkjøp ivaretar en koordinerende og støttende rolle overfor avtaleforvalterne.

1.B.2 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å arbeide med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser og følge opp dette hos leverandører?

Seksjon for innkjøp bygger kompetanse gjennom deltakelse på kurs og faglige samlinger, blant annet i regi av Etisk handel Norge, samt gjennom erfaringsutveksling og faglig sparring med andre universiteter og offentlige virksomheter. To medarbeidere i seksjonen har særskilt kompetanse innen metodikk for aktsomhetsvurderinger, og samtlige anskaffelsesrådgivere i seksjonen deltok i 2025 på kurs i regi av Etisk handel Norge.

Seksjonen tilbyr også opplæring og veiledning til avtaleforvaltere og andre relevante roller i organisasjonen. Dette skjer gjennom etablerte arenaer som Innkjøpsforum, Teams-grupper og tilsvarende samarbeidsflater. Høsten 2025 ble det gjennomført en egen workshop for avtaleforvaltere om aktsomhetsvurderinger. Opplæringen omfattet både en overordnet innføring og en konkret gjennomgang av avtaleforvalternes rolle og ansvar i kontraktsoppfølgingen, herunder identifisering og håndtering av risiko knyttet til menneskerettigheter, arbeidsforhold, samfunn, klima og miljø.

I 2025 gjennomførte OsloMet en kompetansekartlegging blant innkjøpere ved fakultetene og sentrene. Kartleggingen avdekket et behov for å samle og styrke innkjøpskompetansen. Det ble derfor besluttet at arbeidet med offentlige anskaffelser skal overføres til seksjon for innkjøp i løpet av våren 2026. Hensikten er både å redusere antallet ansatte som trenger opplæring, og å sikre bedre kontroll, kvalitet og oversikt over alle anskaffelser som gjennomføres ved universitetet.

1.C Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

OsloMet sin strategi legger vekt på høy kvalitet i utdanning og forskning, tett samarbeid med arbeids- og samfunnsliv, samt et tydelig ansvar for bærekraftig og inkluderende samfunnsutvikling. Et sentralt strategisk mål er bærekraftig utvikling, der OsloMet skal bidra til bærekraft lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Dette omfatter både utdanning, forskning og egen organisasjon, herunder reduksjon av universitetets klima- og miljøbelastning gjennom ansvarlig drift.

I forbindelse med anskaffelser kommer våre forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn og miljø særlig til uttrykk i våre Etsiske retningslinjer for anskaffelser. Retningslinjene forankrer arbeidet med bærekraftige anskaffelser både prinsipielt og metodisk. I tillegg kommuniserer vi disse prinsippene til våre avtaleleverandører og andre interessenter.

Etsiske retningslinjer for anskaffelser gir føringer for hvordan vi skal jobbe med aktsomhetsvurderinger, hvilke krav og vilkår vi skal stille i våre anskaffelser for å ivareta menneskerettigheter, dyr, samfunn og miljø. Retningslinjene inneholder også Code of Conduct som gjengir Etisk handel Norge sine prinsipper for bærekraftig forretningspraksis.

Retningslinjene er et supplement til OsloMets Handlingsplan for anskaffelsespraksis, som fastsetter strategiske føringer, mål og prioriterte tiltaksområder for OsloMets anskaffelsesvirksomhet de tre neste årene. Seksjonssjef for innkjøp skal i denne perioden rapportere til direktør for organisasjon og infrastruktur på mål og fremdrift.

Les handlingsplanen her: <https://ansatt.oslomet.no/handlingsplan-anskaffelsespraksis>

1.D Forankring: Partnerskap og samarbeid med leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med leverandørkjeden?

I forkant av anskaffelser gjennomføres det ved behov markedsdialog, der etiske kvalifikasjonskrav, kontraktsvilkår og eventuelle tildelingskriterier knyttet til ansvarlighet og bærekraft drøftes. Dette benyttes særlig i anskaffelser der slike krav ikke er etablert praksis i markedet, for å sikre realistiske og gjennomførbare løsninger for både oppdragsgiver og leverandører.

For anskaffelser og rammeavtaler der det stilles etiske krav som kvalifikasjonskrav og kontraktsvilkår, informeres leverandører om kravene i konkurransegrunnlaget og ved kontraktsinngåelse. OsloMet benytter maler for etiske kvalifikasjonskrav og kontraktsvilkår utviklet av Etisk handel Norge og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). OsloMet kommuniserer krav og forventninger til leverandører i konkurransegrunnlaget, der Etiske retningslinjer for anskaffelser og tilhørende Code of Conduct inngår som en del av dokumentet. Dette tydeliggjør leverandørens ansvar allerede i tilbudsfasen.

Etter inngått kontrakt videreføres krav og forventninger gjennom kontraktsoppfølging og dialog med leverandørene. Dette skjer blant annet i oppstartsmøter, løpende leverandørmøter og skriftlig kommunikasjon, der relevante krav presiseres og følges opp.

Videre informerer OsloMet ved å legge ut informasjon på universitetets eksterne nettsider.

1.D.2 Hvordan jobbes det med å ivareta prinsipperklæringen?

OsloMet bruker etiske kontraktsvilkår utviklet av DFØ og Etisk handel Norge som en sentral del av anskaffelses- og kontraktsarbeidet. Samtidig er OsloMet bevisst på at ikke alle elementene i Etisk handel Norge sin prinsipperklæring kan reguleres fullt ut gjennom en kontrakt alene. For å ivareta krav og forventninger knyttet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø, dyrevelferd og antikorrupsjon, arbeider OsloMet derfor med en kombinasjon av dialog, veiledning og risikobaserte oppfølgingstiltak.

Dialog benyttes aktivt både i forkant av kontraktsinngåelse og i kontraktsperioden for å tydeliggjøre forventninger, avklare risiko og diskutere hvordan krav til bærekraftig forretningspraksis kan etterleves i praksis. Dette gir rom for å adressere forhold som ikke er fullt ut regulert gjennom kontraktsvilkår, og for å tilpasse oppfølgingen til leverandørens risikobilde og modenhet. OsloMet legger også vekt på at krav og forventninger videreføres i hele leverandørkjeden.

Leverandørens arbeid med etiske og bærekraftige forhold følges opp i møte med leverandøren. Ved behov kan OsloMet be om utfyllende informasjon, drøfte utfordringer og forbedringsområder, samt følge opp identifiserte risikoer eller avvik. Denne dialogbaserte tilnærmingen bidrar til kontinuerlig forbedring og styrker samarbeidet om ansvarlig forretningspraksis.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i anskaffelser under rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

I 2025 gjennomførte OsloMet en vurdering av oppgavefordelingen innen anskaffelser, med særlig vekt på styring, oversikt og etterlevelse av krav innen gjeldende lover og regler. Vurderingen har resultert i en beslutning om å samle anskaffelsesprosesser over 100 000 kr til Seksjon for innkjøp. Dette gir bedre forutsetninger for helhetlig styring, standardiserte prosesser og en styrket tilnærming til bærekraftige og ansvarlige anskaffelser.

Erfaringer fra 2025 viser at anskaffelsesrådgivere i Seksjon for innkjøp har fått betydelig mer kunnskap om etisk handel. Dette gjør det enklere å vurdere risiko og sette hensiktsmessige krav. Bruk av egenrapporterings skjema og strukturert leverandør oppfølging har gitt økt innsikt i leverandørens praksis og risikoområder. Samtidig vurderes det som hensiktsmessig å tilpasse spørsmålene i skjemaet basert på avtalens risikopotensial for å sikre mer presis og relevant informasjon. Arbeidet med leverandør oppfølging har i tillegg synliggjort behov for økt kompetanse og mer standardiserte prosesser innen avtaleforvaltning. Vi opplever at temaet har stort fokus i øvrig del av organisasjonen og har vært med på å løfte betydningen av anskaffelsesarbeidet.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på, mennesker, dyr, samfunn og miljø i leverandørkjeden.

For offentlig sektor vil det være vesentlig å foreta denne type kartlegging i flere faser av en anskaffelsesprosess. Først overordnet i planleggingsfasen og deretter i konkurransegjennomføringen. Virksomheten må i planleggingsfasen tilegne seg overordnet kunnskap om risikobildet for de aktuelle produkter/tjenester som inngår i anskaffelsen. Deretter, ut fra grad av risiko, tilpasse videre dialog, krav, kriterier og oppfølging mot aktuelle tilbydere/leverandører (konkurransegjennomføring).

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø må også inngå i kontraktsoppfølgingen for å redusere og forebygge risiko for menneske, dyr, samfunn og miljø. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvement av tilbydere/leverandører er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

2.A.1 Risikokartlegging

I oppstarten av en anskaffelsesprosess, gjennomføres en risikokartlegging. Kartleggingen bygger blant annet på DFØs høyrisikoliste, erfaringer fra tidligere anskaffelser og dialog med nettverk som Etisk handel Norge og Svanemerket. Erfaringer og krav som stilles i anskaffelsen dokumenteres i Seksjon for innkjøp sin egen anskaffelsesplan og deles internt, for å sikre læring og kontinuerlig forbedring. Risikokartleggingen danner grunnlag for valg av krav, kontraktsvilkår, oppfølgingsnivå og behov for aktsomhetsvurderinger.

For avtaler med etiske kontraktsvilkår gjennomføres løpende risikovurderinger gjennom hele avtaleperioden. Vurderingene baseres på informasjon fra leverandøroppfølging, dialog, egenrapportering, revisjoner, varsler og andre relevante kontrolltiltak.

OsloMet tar høyde for at risiko kan endre seg over tid, og det gjennomføres derfor en årlig risikokartlegging av avtaleporteføljen vår. Det føres oversikt over avtaleporteføljen i et eget Excel-dokument ved bruk av en trafikklys-metodikk, der informasjon om avtaletype, verdi og etiske og sosiale krav registreres. Dette gir grunnlag for løpende prioritering av avtaler og oppfølging. Risikokartleggingen baseres på kunnskap som innhentes løpende fra flere kilder, herunder:

- dialog med leverandører
- medieomtale og nyhetsbilde
- sanksjonslister og offentlig tilgjengelig informasjon
- informasjon, verktøy og veiledning fra Etisk handel Norge og andre relevante fagmiljøer

Risikokartleggingen danner grunnlaget for prioriterte tiltak som innarbeides i en arbeidsplan for aktsomhetsvurderinger med frister og tiltak. Arbeidsplanen sikrer at tiltakene følges opp systematisk og bidrar til å styrke ansvarlig praksis i våre anskaffelser. OsloMet har utarbeidet en egen rutine for arbeidet med aktsomhetsvurderinger hvor risikokartlegging er en del av dette.

2.A.2 Etske/sosiale krav i anskaffelsesprosessen

1

I hvilke type anskaffelser	Kaffemaskin og kaffebønner
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

2

I hvilke type anskaffelser	Måltidstjenester
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

3

I hvilke type anskaffelser	Blomster
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.3 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Prioritert risiko	Relatert tema	Geografi
Fare for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter innen måltidstjenester .	Tvangsarbeid Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Miljø Korrupsjon Vann	Globalt
Fare for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter ved dyrking og innhøsting av kaffebønner .	Tvangsarbeid Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn	Brasil Elfenbenskysten Colombia Guatemala Kenya
Fare for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter i produksjon av IKT-produkter .	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Helse, miljø og sikkerhet Marginaliserte befolkningsgrupper	Kina India Sør-Korea Filippinene Thailand Vietnam

I 2025 var prioriterte avtaler følgende:

- Måltidstjenester
- Medisinsk forbruksmateriell
- Kaffemaskin og kaffebønner
- IKT-produkter
- Blomster
- Forbruksmateriell

I rapporten for 2024 ble det redegjort for et pilotprosjekt som skulle være en del av opplæringen i aktsomhetsvurderinger for avtaleforvaltere. Sammen med avtaleforvaltere, gjennomførte Seksjon for innkjøp oppfølging av de prioriterte avtalene slik beskrevet i rapporten for 2024.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.4 Beskriv prioriterte risikoområder og bakgrunn for prioriteringen av disse. Beskriv hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med. Beskriv videre også om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

OsloMet har for 2026 valgt å prioritere følgende avtaler:

- Måltidstjenester
- Kaffemaskin og kaffebønner
- IKT-produkter

Enkelte avtaler som var prioritert i 2025, er nedprioritert for tettere oppfølging i 2026. Disse avtalene er vurdert å ha en lavere samlet risiko enn avtalene som er prioritert for 2026. Vurderingene bygger på flere forhold, blant annet at leverandørene har etablerte og hensiktsmessige rutiner, samt arbeider systematisk for å redusere negativ påvirkning i egen leverandørkjede. Videre er leverandørkjedene vurdert som korte og/eller oversiktlige. I tillegg har oppfølging ikke avdekket vesentlige avvik.

Avtaler som er prioritert ned håndteres på et minimumsnivå gjennom ordinær kontraktsoppfølging og løpende dialog med leverandører. Dersom det gjennom denne oppfølgingen fremkommer ny informasjon som indikerer økt risiko, eller dersom rammebetingelser eller leverandørkjeder endres, kan disse avtalene løftes til høyere prioritet senere.

At tre avtaler er prioritert for videre oppfølging i 2026, innebærer ikke nødvendigvis at leverandørene mangler egnede rutiner eller etterlevelse av relevante krav. Prioriteringen er begrunnet i kompleksiteten i verdikjedene, herunder flere ledd og begrenset tilgjengelig informasjon, som tilsier behov for ytterligere innsikt og oppfølging for å kunne foreta tilstrekkelige og oppdaterte aktsomhetsvurderinger.

Et annet viktig forhold for at noen avtaler er prioritert bort i rapporteringsåret, er for å sikre tilstrekkelig kvalitet i gjennomføringen av aktsomhetsvurderinger i de mest vesentlige risikoområdene. Erfaringene viser at grundige aktsomhetsvurderinger og tett leverandør oppfølging krever tid, kompetanse og kapasitet. OsloMet har derfor valgt å konsentrere innsatsen om avtaler der forbruket er høyest og potensiell negativ påvirkning vurderes som størst basert på avtalens størrelse, art og kompleksitet. Som grunnlag innhenter OsloMet informasjon fra blant annet DFØs høyrisikoliste samt bruker verktøy som Risk Tool som kalkulerer risiko ved bruk av flere kilder. I tillegg gjennomføres det oppfølgingsmøter med leverandørene.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte.

For offentlig sektor vil kartleggingen bl.a. innebefatte å benytte informasjon, kunnskap og dokumentasjon som leverandør innehar. Leverandør skal inneha oversikt over bl.a. risiko på land- og sektornivå og kunnskap om hvordan prioritere basert på mest vesentlig negativ påvirkning mennesker, dyr, samfunn og miljø. Dog må virksomheten selv gjøre sine innledende vurderinger på risiko og prioritering av dette.

Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres.

Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne strategier, policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stans, forebygg eller reduser (planlegging, gjennomføring og oppfølging)

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø.

	Fare for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter innen måltidstjenester.
Overordnet mål :	Sikre bærekraftig utvalg av mat og drikke, redusere plast og engangsartikler og grønne kjøretøy.
Status :	Kartlegging. Kontraktskrav er etablert. Oppfølging gjennomført i 2025, med videre oppfølging planlagt i 2026.
Mål i rapporteringsåret :	Målet for det kommende rapporteringsåret (2026) er å fortsette oppfølgingen.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Anskaffelsen av cateringavtale ble gjennomført i rapporteringsåret 2024. I anskaffelsen ble det stilt tydelige kontraktskrav knyttet til samfunnsansvar, herunder etiske kontraktsvilkår for ivaretagelse av menneskerettigheter i leverandørkjeden, samt klima- og miljøhensyn som prioritering 2.

For å forebygge og redusere risiko for negativ påvirkning er de etiske kontraktsvilkårene fulgt opp i rapporteringsåret 2025 gjennom egenrapporteringsskjema, dialog med leverandør og vurdering av relevant dokumentasjon.

I kommende rapporteringsår (2026) planlegges videre oppfølging basert på risikovurderinger, med mål om å oppnå bedre innsikt i leverandørkjeden og sikre at leverandøren arbeider systematisk for å forebygge og håndtere risiko, særlig knyttet til bruk av underleverandører.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Tiltakene har bidratt til å etablere tydelige forventninger til leverandørens arbeid med samfunnsansvar og menneskerettigheter, samt til økt kunnskap om leverandørens praksis gjennom oppfølging og dialog. Oppfølgingen har gitt bedre innsikt i deler av leverandørkjeden. Samtidig vurderes det fortsatt å være noe risiko knyttet til måltidstjenester, blant annet som følge av bruk av underleverandører og avtalens omfang. Det vurderes fortsatt å være behov for ytterligere informasjon for å kunne vurdere risiko fullt ut.

I kommende rapporteringsår er målet å oppnå bedre innsikt i leverandørkjeden og redusere identifisert risiko. Planlagte aktiviteter omfatter videre dialog med leverandør, innhenting og vurdering av praksis og relevant dokumentasjon.

	Fare for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter ved dyrking og innhøsting av kaffebønner.
Overordnet mål :	Forhindre at kaffebønner vi kjøper er produsert på en måte som bryter grunnleggende menneskerettigheter.
Status :	Kartlegging.
Mål i rapporteringsåret :	Målet for 2026 er å ha minst to oppfølgingsmøter med leverandøren. Det som skal følges opp i møtet er blant annet etterlevelse av kontraktskrav knyttet til ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden, og følge opp at tjenesten blir miljømerket i løpet av 2026.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

I rapporteringsåret for 2025 ble det gjennomført markedsundersøkelser og stilt kontraktskrav knyttet til samfunnsansvar ved anskaffelsen av kaffe og kaffemaskiner.

I rapporteringsåret for 2026 er fokus rettet mot oppfølging av inngått avtale. Tiltak innebærer å benytte verktøy som egenrapporteringsskjema og dialog.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi vet at kaffebønner høstes i lavkostland der det er risiko for tvangsarbeid og uverdige arbeidsforhold. Vi forventer å få mer innsikt leverandøren sin praksis og rutiner for å redusere negativ påvirkning innenfor disse områdene, samt oversikt over leverandørkjeden og opprinnelsesland.

	Fare for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter i produksjon av IKT-produkter.
Overordnet mål :	Forhindre at IKT-produkter vi kjøper er produsert på en måte som bryter grunnleggende menneskerettigheter.
Status :	Kartlegging.
Mål i rapporteringsåret :	Målet for 2026 er å få innsikt i SIKT sine rutiner for avtaleoppfølging og hvordan etiske kontraktsvilkår følges opp.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

SIKT inngår fellesavtaler på IT-utstyr som benyttes av flere offentlige virksomheter. Tiltak for 2026 er å gå i dialog med SIKT for å få bedre innsikt i hvordan bærekraft og etiske krav er integrert i avtalene, samt hvordan oppfølging av leverandører gjennomføres. Et konkret tiltak er å invitere SIKT til et kunnskapsforum på OsloMet.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi vet at det er risiko i råvarestadiet i forbindelse med innhenting av mineraler og metaller som benyttes i mobiler, PC-skjermer, laptop og lignende. Vi må forsikre oss at SIKT følger opp og setter hensiktsmessige krav.

ANDRE TILTAK FOR Å HÅNDTERE NEGATIV PÅVIRKNING

Beskriv virksomhetens generelle tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning knyttet til anskaffelser, også i leverandørkjeden.

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

OsloMet sine Etsiske retningslinjer for anskaffelser fastsetter ansvaret for å stille krav og følge opp at leverandører bidrar aktivt til å forhindre negativ belastning på klima og miljø, og bevisstgjøring på eget forbruk og effektiv ressursbruk. OsloMet sin Handlingsplan for anskaffelsespraksis gir strategiske føringer for bruk av miljøvalg eller bevisste valg i planlegging og gjennomføring av anskaffelser:

1. Utarbeide konkurransegrunnlag og spesifikasjoner som vektlegger miljø og produktets levetid.
2. Benytte kontraktsoppfølgingsverktøyet slik at det er mulig å spore oppfølgingsarbeidet og rapportere på oppfølging av tiltak som skal redusere miljøbelastning.
3. Stille krav der det er relevant. Det stilles for eksempel krav til nullutslippskjøretøy og at produkter og tjenester skal tilhøre merke- eller sertifiseringsordninger som Svanemerke. I tillegg stiller OsloMet ofte krav til leverandører har et sertifisert miljøledelsessystem som Miljøfyrtårn og ISO14001.
4. Livssyklus kostnader som del av vurderingen til anskaffelsens verdi.

Å avstå fra visse produkter, løsninger eller anskaffelser vurderes også som et aktivt og bevisst virkemiddel i retning av mer bærekraftige anskaffelser, der dette gir en reell reduksjon i miljøbelastning eller unødvendig ressursbruk.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

OsloMet har utarbeidet klimaregnskap siden 2019, som dekker Scope 1, 2 og 3. Dette omfatter direkte og indirekte utslipp. Dette gir et helhetlig bilde av hvor klimagassutslippene i virksomheten er størst og legger grunnlaget for målrettede tiltak for å redusere utslippene.

Direkte utslipp er utslipp fra kilder som virksomheten selv eier eller kontrollerer, som for eksempel kjøretøy. For å minimere disse utslippene stilles det krav om nullutslippskjøretøy ved anskaffelser, noe som bidrar til å redusere OsloMets samlede klimaavtrykk og fremme bærekraftige transportløsninger.

Indirekte utslipp oppstår i andre virksomheter eller deler av økonomien som følge av OsloMets aktiviteter. Dette inkluderer blant annet utslipp knyttet til innkjøp av varer, transport og avfallshåndtering. For å redusere indirekte utslipp er det utviklet en reisepolicy som definerer OsloMets vurderinger av reisemåte og gir anbefalinger for miljøvennlige reisevalg. Reisepolicy, kombinert med klimaregnskapet gir oversikt over klimautslipp fra reiser og bidrar til økt bevisstgjøring rundt miljøpåvirkning. I tillegg har OsloMet innført en funksjon i bestillingsportalen for catering som gir oversikt over utslipp per produkt, noe som legger til rette for mer bevisste og klimavennlige valg. Disse tiltakene støtter universitetets overordnede mål om å redusere sitt klimaavtrykk.

Les OsloMets klimaregnskap her: <https://ansatt.oslomet.no/miljovennlig-drift>

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

OsloMet er bevisst på at egen innkjøpspraksis kan påvirke leverandørers mulighet til å etterleve krav og forventninger knyttet til ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Virksomheten arbeider derfor systematisk med å tilpasse innkjøpspraksis slik at den bidrar til å forebygge negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

OsloMet har en egen rutine som skal benyttes i alle anskaffelser, og gjelder miljøpåvirkning og klima, livssyklus kostnader (LCC), menneskerettigheter, begrensninger av antall ledd i leverandørkjeden, universell utforming, arbeidslivskriminalitet og lærlinger. Det legges også vekt på hensiktsmessige og realistiske krav til pris, kvalitet, leveringsfrister og volum. OsloMet søker å unngå innkjøpspraksis som kan legge utilbørlig press på leverandører, for eksempel gjennom urealistisk lave priser eller korte leveringstider som kan øke risikoen for brudd på arbeidsrettigheter eller miljøkrav i leverandørkjeden. OsloMet benytter en risikobasert tilnærming ved valg av kontraktsform og kontraktslengde.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

OsloMet benytter Svanemerket eller tilsvarende merke- eller sertifiseringsordninger der det er relevant. I tillegg vurderes produkter basert på levetid, resirkulerbarhet og miljøpåvirkning gjennom hele livssyklusen.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

OsloMet anerkjenner retten til fri fagorganisering og kollektive forhandlinger som grunnleggende menneskerettigheter og som en sentral forutsetning for anstendige arbeidsforhold i leverandørkjeder. Forventninger knyttet til dette er forankret i OsloMets Etske retningslinjer for anskaffelser under prinsipper for bærekraftig forretningspraksis.

I standard kontraktsvilkår for kjøp av varer stilles det krav om at leverandører skal etterleve de åtte grunnleggende ILO-konvensjonene og arbeide for at også underleverandører oppfyller disse kravene. Dette innebærer blant annet respekt for retten til fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller støtte til alternative former for demokratisk valgt arbeidstakerrepresentasjon.

Kravene formidles til leverandører gjennom kontraktsvilkår og i dialog ved oppstart av avtaler. Ved avdekkede brudd forventes leverandøren å iverksette korrigerende tiltak, eventuelt avslutte samarbeid med underleverandører som ikke etterlever kravene.

3.B.6 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

OsloMets Etske retningslinjer for anskaffelser inneholder forbud for ansatte til å ta imot gaver eller fordeler som kan påvirke, eller være egnet til å påvirke handlinger, anskaffelsesprosesser eller innkjøp. For å motvirke korrupsjon i egen virksomhet, har OsloMet en rutine for utfylling og signering av habilitetsskjema for ansatte som gjennomfører anskaffelser på vegne av OsloMet.

OsloMet er kjent med at risikoen for korrupsjon øker betydelig når vi samhandler med land utenfor Vest-Europa. Korrupsjon er omtalt i OsloMets prinsipper for bærekraftig forretningspraksis (Code of Conduct) og informerer om denne i konkurransegrunnlaget og ved oppstartsmøte med leverandører. Der det er hensiktsmessig benyttes etiske kontraktsvilkår for ivaretagelse av menneskerettigheter i leverandørkjeden, da dette kontraktsvilkåret legger opp til oppfølging i kontraktsperioden.

3.B.7 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Seksjon for innkjøp rapporterer årlig til Svanemerket. Rapporteringen omfatter blant annet en oversikt over gjennomførte anskaffelser der det er stilt krav om Svanemerket eller andre relevante miljømerker, samt avrop av miljømerkede produkter og øvrige dokumenterte miljøeffekter. Denne rapporteringen gir et godt grunnlag for å følge med på i hvilken grad miljømerkede produkter benyttes innenfor relevante avtaler, blant annet ved å synliggjøre andelen miljømerkede produkter som faktisk er bestilt.

A man with short brown hair and safety glasses is looking down at his work in a factory. The background is a blurred industrial environment with metal structures and equipment. The lighting is bright, coming from overhead fixtures.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger ved anskaffelser og i kontraktsoppfølging.

Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre (f.eks leverandører).

Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger ved anskaffelser og i kontraktsoppfølging brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåke og evaluere (oppfølging)

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø i forbindelse med anskaffelser, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis.

Ansvar for å overvåke effekten av tiltak relatert til risiko i anskaffelsesprosesser ligger til anskaffelsesrådgiver og avtaleforvalter. Avtaleforvalterne har hovedansvaret for oppfølgingen av inngåtte kontrakter, med støtte fra Seksjon for innkjøp ved behov. Avtaleforvalter står for den løpende evalueringen og tiltak, og samarbeider med avtaleleverandøren gjennom egenrapportering og strukturerte samtaler, for å sette inn relevante tiltak og/eller en forbedringsplan som har den nødvendige effekt for å håndtere mest vesentlig risiko. Seksjon for innkjøp arbeider kontinuerlig med å legge til rette for bærekraftige avtaler og å informere samt bevisstgjøre ansatte, slik at de kan ta mer bærekraftige valg i sin arbeidshverdag.

Medarbeider med fagansvar for etisk handel vurderer årlig innsamlet informasjon og erfaringer, og foreslår nødvendige justeringer av mål/tiltak i samarbeid med Seksjon for innkjøp.

4.A.2 Hvor mange leverandører har vært gjenstand for kontraktsoppfølging knyttet til bærekraft, inkludert etiske- og sosiale krav, i rapporteringsåret (gjelder avtaler inngått i rapporteringsåret og avtaler inngått tidligere år)?

I 2025 er fire avtaleleverandører fulgt opp: måltidstjenester, medisinsk forbruksmateriell, blomster og frukt.

4.A.3 Er det i rapporteringsåret identifisert avvik fra de etiske- og sosiale kravene hos aktører i leverandørkjeden? Faktiske negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø omfattes. Manglende åpenhet om leverandørkjede og manglende bærekraftspolicy kan også være vanlige avvik. Hvis ja: Angi type avvik, hvor i leverandørkjeden avvikene er identifisert, tiltak iverksatt for å rette avvikene, samt status.

1

Type avvik (barnearbeid, HMS, lønn, arbeidstid etc)	Det ble avdekket avvik på arbeidstid, hviletid og HMS.
Hvor i leverandørkjeden?	Første ledd.
Tiltak iverksatt for å rette avvik	Leverandøren har selv fulgt dette opp med kompetansehevende tiltak i egen virksomhet. Det er behov for videre dialog med leverandøren.
Status	Kartlegging.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomhetens aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Det vil si ekstern kommunikasjon av policyer, strategier, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert funn og effekt og resultater av tiltakene/aktivitetene.

5.A Kommunisere eksternt (oppfølging)

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser, kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Nettsider

OsloMet har en nettside om «Bærekraftige anskaffelser» som beskriver hvordan vi benytter aktsomhetsvurderinger i arbeidet med ansvarlige anskaffelser, herunder krav til leverandører og oppfølging av inngåtte avtaler, for å sikre respekt for mennesker, samfunn, dyr og miljø. Nettsiden inkluderer også rutiner for aktsomhetsvurderinger.

Les om OsloMets arbeid med aktsomhetsvurderinger her:

https://ansatt.oslomet.no/bestille#statisk_avsnitt_xPxcmx6w

Seminarer, forum og nettverk

Seksjon for innkjøp deltok i seminarserien «Bærekraft nå – Indre bærekraft, ytre endring», som hadde som mål å gi konkrete verktøy for å omsette bærekraft til handling på individ- og organisasjonsnivå. Tre medarbeidere bidro med innlegg om OsloMet sitt arbeid med bærekraftige anskaffelser, etisk handel og aktsomhetsvurderinger i kontrakter og leverandøroppfølging. Deltakelsen ga en viktig arena for erfaringsdeling med aktører fra både offentlig og privat sektor, med mål om å øke bevissthet om hvordan innkjøpspraksis og forbruk kan brukes som et virkemiddel for bærekraftig utvikling.

To medarbeidere fra Seksjon for innkjøp har også presentert arbeidet med aktsomhetsvurderinger i Etisk handel Norges eget medlemsforum for offentlig sektor. To medarbeidere fra seksjonen har også holdt presentasjon og delt erfaringer om OsloMets arbeid med miljøvennlig innkjøp, i forbindelse med OsloMets medlemskap i Nettverk for miljømerket innkjøp (Svanemerket).

OsloMet er med i Skift som kunnskapspartner. Skift er et nettverk av toppledere for selskaper i Norge med ambisiøse klimamål. Nettverket har som mål å sammen øke farten i det grønne skiftet, med en klar strategi og virksomhet som bidrar til grønn verdiskaping, utslippskutt og nye arbeidsplasser. Samarbeidet i Skift skal styrke koblingen mellom næringsliv, academia og offentlig sektor, og bidra til en grønn omstilling som også er sosialt rettferdig.

An aerial photograph of a vast, dense coffee plantation. The trees are lush green and cover the entire landscape. Several workers are visible, scattered throughout the plantation, some appearing to be engaged in manual labor. The perspective is from a high angle, looking down on the canopy of the trees.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø, håndteres skaden gjennom å sørge for eller samarbeide om gjenoppretting.

Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for, eller samarbeide om, tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert. Ved inngåelse av leverandørkontrakter, hvor det viser seg at leverandøren, enten direkte eller indirekte, har bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø, forventes det at også oppdragsgiver bidrar til gjenoppretting. Grad av bidrag til gjenoppretting fra oppdragsgiver kan i denne sammenheng variere. I mange tilfeller vil den mest aktuelle handlingen være, som et minimum, å påse at leverandør utfører sin plikt til å bidra til gjenoppretting videre i leverandørkjeden. (Kontraktsoppfølging på pkt. 2.6 i kontraktsvilkår for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden, utarbeidet av DFØ og EHN).

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens strategi/policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø

OsloMets Etiske retningslinjer for anskaffelser beskriver virksomhetens ansvar for håndtering av negativ påvirkning og skade. Dersom OsloMet selv har forårsaket eller medvirket til skade på mennesker, samfunn eller miljø, skal virksomheten sørge for at skaden håndteres og gjenopprettes på en hensiktsmessig og ansvarlig måte. Dette omfatter også situasjoner der OsloMet ikke selv har forårsaket eller medvirket til skade, men er direkte forbundet med skade gjennom sine forretningsforbindelser, herunder leverandører. I slike tilfeller forventes det at vi benytter vår innflytelse til å bidra til at skaden håndteres, blant annet gjennom dialog med leverandøren, krav om korrigerende tiltak og oppfølging av forbedringsplaner. Dersom en leverandør ikke viser vilje eller evne til å ta ansvar for håndtering og gjenoppretting av skade, kan dette få kontraktmessige konsekvenser i tråd med gjeldende avtalevilkår.

6.A.2 Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Det ble avdekket avvik på arbeidstid, hviletid og HMS i første ledd i leverandørkjeden til en av våre leverandører. Leverandøren har fulgt opp funnene gjennom interne kompetansehevende tiltak. OsloMet vurderer at det fortsatt er behov for videre dialog med leverandøren for å sikre varige forbedringer.

6.B Sikre tilgang til mekanismer for gjenoppretting (oppfølging)

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn i leverandørkjeden har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

OsloMet har egne retningslinjer for varsling av kritikkverdige forhold, og omfatter alle ansatte (Si ifra - Varsling ved OsloMet). OsloMet har god forståelse for viktigheten av arbeidernes rettigheter og muligheter for å kunne klage/påvirke sin egen arbeidsplass. Gjennom oppfølging av kontrakter tilegner vi oss kunnskap, og støtter opp om fungerende klagemekanismer knyttet til negativ innvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. I oppstartsmøter med leverandører ber vi om informasjon om hvilke klagemekanismer leverandøren har etablert. Dette omfatter hvordan ansatte, underleverandører og andre berørte parter kan varsle om kritikkverdige forhold, og hvordan slike henvendelser håndteres og følges opp.

Kontaktinformasjon:

OsloMet - Storbyuniversitetet

Seksjon for innkjøp

innkjop@oslomet.no